

Matrismultiplikation

Om A är av typ $m \times p$ (m rader, p kolonner) och $B = [\vec{b}_1, \vec{b}_2, \dots, \vec{b}_n]$ är av typ $p \times n$ så definierar vi produkten

$$AB = [A\vec{b}_1, A\vec{b}_2, \dots, A\vec{b}_n]$$

Notera att antalet kolonner i AB är n och att antalet rader i AB är m (eftersom varje kolonn är en linjärkombination av kolonnerna i A som har m rader)

Alltså har AB typen $m \times n$

Notera också att om $\vec{x} = \begin{bmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix}$ så är

$$B\vec{x} = x_1\vec{b}_1 + x_2\vec{b}_2 + \dots + x_n\vec{b}_n$$

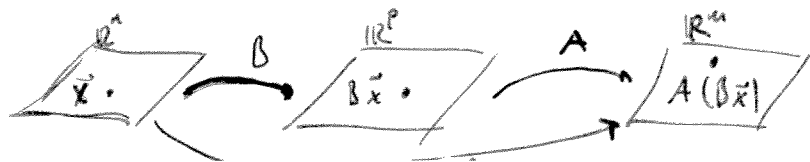
och

$$A(B\vec{x}) = x_1 A\vec{b}_1 + x_2 A\vec{b}_2 + \dots + x_n A\vec{b}_n \quad (\text{sat. 1.5})$$

$$= \underbrace{[A\vec{b}_1, \dots, A\vec{b}_n]}_{= AB} \vec{x}$$

Dvs

$$(AB)\vec{x} = A(B\vec{x}) \quad (\text{för alla } \vec{x})$$

Exempel: $S(\vec{x}) = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$, B av typ 2×3

$T(\vec{y}) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix}$, A av typ 3×2

$T \circ S(\vec{x}) = T(S(\vec{x})) = A(B\vec{x}) = (AB)\vec{x}$
av typ 3×3

$AB = [A \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix} \quad A \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \quad A \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}]$

$A \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix} = 3 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} + 1 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \cdot 3 + 1 \cdot 1 \\ 2 \cdot 3 + 1 \cdot 1 \\ 3 \cdot 3 + 1 \cdot (-1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ 7 \\ 8 \end{bmatrix}$

$A \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \cdot 1 + 1 \cdot 2 \\ 2 \cdot 1 + 1 \cdot 2 \\ 3 \cdot 1 + 1 \cdot (-2) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \\ 1 \end{bmatrix}$

$A \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \cdot 2 + 1 \cdot 3 \\ 2 \cdot 2 + 1 \cdot 3 \\ 3 \cdot 2 + 1 \cdot (-3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ 7 \\ 3 \end{bmatrix}$

$AB = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 3 & 5 \\ 7 & 4 & 7 \\ 8 & 1 & 3 \end{bmatrix}$

(rad - kolonn metoda för beräkning av matrisprodukt)

Inversen till en matris

Def A kvadratisk $n \times n$ -matris
C säges vara invers till A om
$$\boxed{AC = CA = I_n}$$

Vi skriver $C = A^{-1}$.

Obs Inverse till en matris är entydig
(dvs det finns högst en!)

Sats 2.4 $\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}^{-1} = \frac{1}{ad-bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$, om $ad-bc \neq 0$

Sats 2.5 Om A^{-1} existerar så gäller att
ekvationen $A\vec{x} = \vec{b}$ har den entydiga
lösningen $\vec{x} = A^{-1}\vec{b}$.

Sats 2.6

- (a) $(A^{-1})^{-1} = A$
(b) $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$
(c) $(A^T)^{-1} = (A^{-1})^T$
- A och B är
invertibla

Generalisering av (b):

En produkt av invertibla matriser är invertibel
Om t.ex. A, B, C, D är invertibla så gäller

$$(ABCD)^{-1} = D^{-1}C^{-1}B^{-1}A^{-1}$$

Sats 2.7:

$$A \text{ invertibel} \Leftrightarrow A \sim I_n$$

och de radoperationer som reducerar
A till I_n reducerar också I_n till A^{-1} .
Dvs

$$[A \ I_n] \sim \dots \sim [I_n \ A^{-1}]$$

Bevis $\Leftarrow$) $A \sim I_n \Rightarrow$ Det finns elementära
matriser $E_1, E_2, \dots, E_p$ såna att

$$A \sim E_1 A \sim E_2 E_1 A \sim \dots \sim E_p \dots E_2 E_1 A = I_n$$

Produkten $C = E_p \dots E_2 E_1$ är invertibel
eftersom elementära matriser är invertibla
Dvs $CA = I$ ger $A = C^{-1}I = C^{-1}$

Vilket visar att A är invertibel (eftersom
den är invers till en invertibel matris,
 $A^{-1} = (C^{-1})^{-1} = C$)

Dessutom är

$$A^{-1} = C = E_p \dots E_2 E_1 I_n$$

Dvs. samma radoperationer som reducerade
A till I_n reducerar I_n till A^{-1} .

Elementära radoperationer, 3 st!

1) (Addition)

En rad-konstant adderas till en annan rad.

2) (Radbyte)

Trå rader byter plats

3) (Skalning)

En rad multipliceras med en skalär $\neq 0$

Definition av elementär matris:

En elementär matris är en matris som erhålls genom att utföra en (1st.) elementär radoperation på en identitetsmatris.

Om E är en $m \times m$ elementär matris och A en $m \times n$ matris så är EA den $m \times n$ matris man får genom att på A utföra den radoperation som utfördes på identitetsmatrisen I_m för att ge E

$$A \sim EA$$

$$I_m \sim E$$

Eftersom elementära radoperationer är reversibla så är elementära matriser inverterbara!

$$E_1 \leftarrow I_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{matrix} \oplus \\ \leftarrow \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 7 & 0 & 1 \end{bmatrix} = E_1$$

Den radoperation som behövs för att utföra E_1 till I_3 är addera $-7 \cdot$ rad 1 i rad 3

$$I_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{matrix} \ominus 7 \\ \leftarrow \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -7 & 0 & 1 \end{bmatrix} = E_2 \quad (\text{och s\ddot{o} elementär})$$

$$E_2 = E_1^{-1} \quad ! \quad \text{ty}$$

$$E_2 E_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -7 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 7 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1+0+0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -7+0+7 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I_3$$

$$\& E_1 E_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 7 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -7 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 7-7 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I_3$$